

ҚЫС МЕЗГІЛІНДЕГІ ҚАУІПСІЗДІК ЕРЕЖЕЛЕРИ

Көктайғақ кезінде зардап шеккіңіз келмесе, келесі ережелерді орындаңыз:

- Өзіңдің аяқ киіміңге қоңіл аударыңыз;
- Аяқастына қараңыз, қауіпті жерлермен жүрмеңіз.
- Егер мұзды жерді айналып өту мүмкін болмаса, мұз үстімен шаңғышы сияқты қысқа адымдармен жүріңіз;
- Жолдың келесі бетке өтетін жерлерде абай болыңыз, асықпаңыз, жүгірмеңіз;
- Аяғыңызды тізеден бос ұстап, табаңыңызды нық төсеп жүріңіз;
- Қолды қалтаға салып жүру құлау қаупін ұлғайтады.
- Егер тайып кетсеңіз ауыр жарақат алmas үшін, жүрелеп отыра қалуға тырысыңыз.
- Құлаған кезде қатты соққы алmas үшін бүктетіліп, аунап түсуге тырысыңыз.
- Құлаған кезде қолыңызды заттың емес, өзіңдің аман қалуыңызды ойлаңыз.
- Құлаған соң орныңыдан бірден көтерілмей, жарақат алмағаныңызға көз жеткізіп, жаныңыздығылардан көмек сұраңыз.

ЕСТЕ САҚТАҢЫЗ! Әсіресе арқамен құлау, шалқасынан құлау ең қауіпті болып табылады, себебі, осы кезде мидың шайқалуы мүмкін. Жарақат алған кезде міндетті түрде жедел жәрдем қызметіне хабарласу қажет.

Естеріңізде болсын: әдетте мұз сұңгілері су жиналған жерде пайда болады, сол себепті үйлердің фасадын айналып өту керек.

Қауіпсіздік ережелерін сақтаңыздар және мүмкіндігінше ғимараттардың қабырғаларына жақын жүрменіз.

Егер тротуарда жүрген кезде жоғарыдан күмәнді дыбыстар шықса, жоғары қарап, не екенін тексерудің қажеті жоқ. Ол жылжыған қар немесе мұз кесегі болуы мүмкін. Ғимараттан алыс қашуға да болмайды. Қабырғаға тезірек сүйеніп, шатырдың шетін қалқа ретінде қолдану керек.

Үнемі қоршалған жер телімдеріне мән беріп, қауіпті жерлерге кіруден бас тартыңыз.

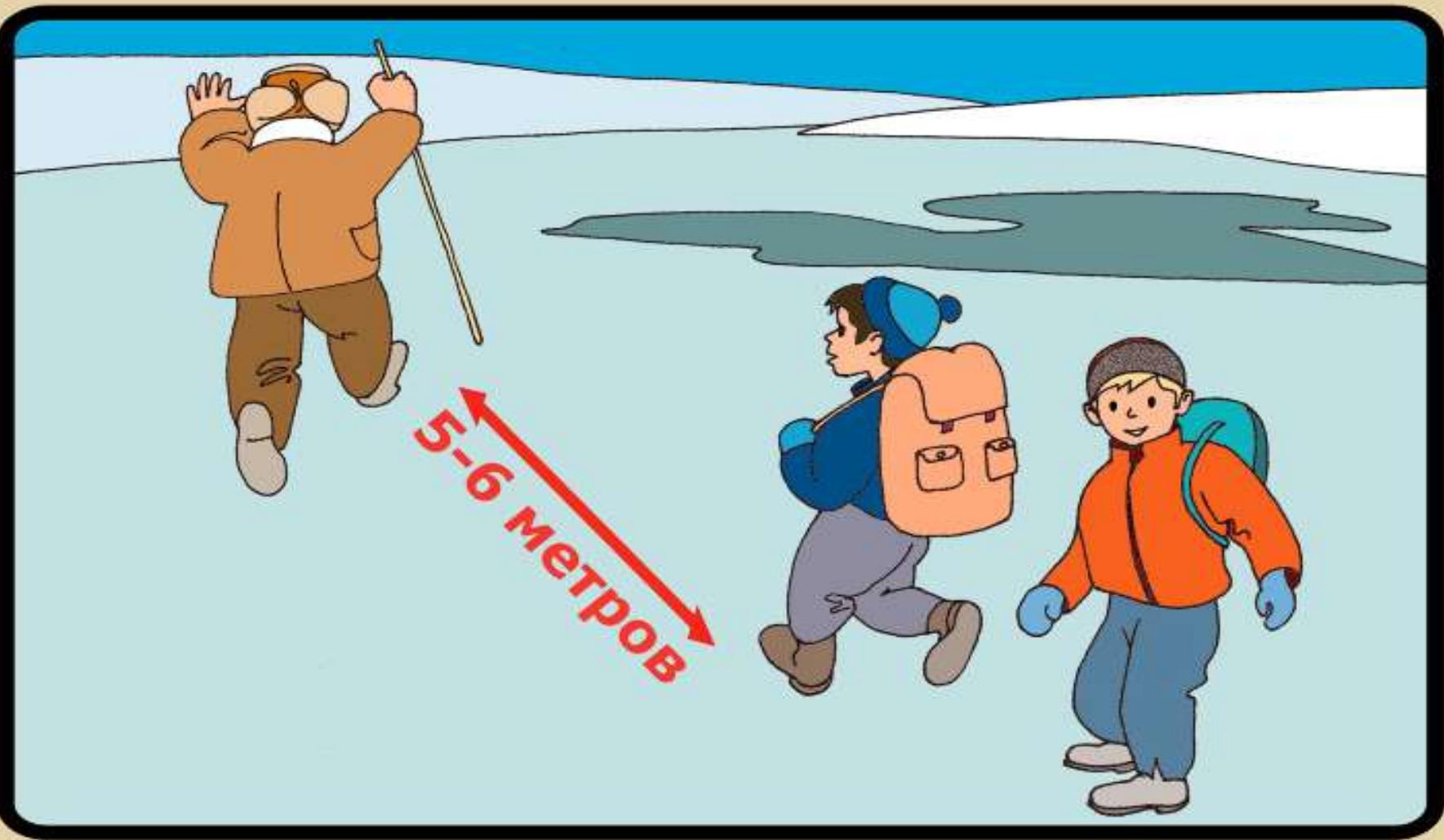
Көктайғақ апаттарынан өз өзінді қорғаудың ең бір дұрыс тәсілі көшелерде жол жүру ережесін сактау болып табылады, соның ішінде:

- ❖ автобустың артынан айналып өту;
- ❖ балаларды өз жаңыңан жібермеу;
- ❖ бағдар шамның қызыл түсі жаңып тұрғанда жолдан өтпеу;
- ❖ жолдан өтер кезде ең алдымен солға, содан соң онға қарау;
- ❖ жолдан өтуге дайындалып тұрған уақытта жол шетінде тұрмау;
- ❖ автобус аялдамасында жүріп жатқан көлікке артыңмен бұрылмау;
- ❖ көлік қатты жылдамдықпен жүріп, өміріңізге қауіп төндіруі мүмкін.

Жұқа, қатпаған
мұзда жүрменіз

Мұз үстіне жалғыз шықпаңыз!
Мұздың қалыңдығын аяғыңызben тексерменіз!
Қауіпті кезде ұқыпты, абай болыңыз!

Қар астында жұқа мұз болуы мүмкін .
Абай болыңыз!

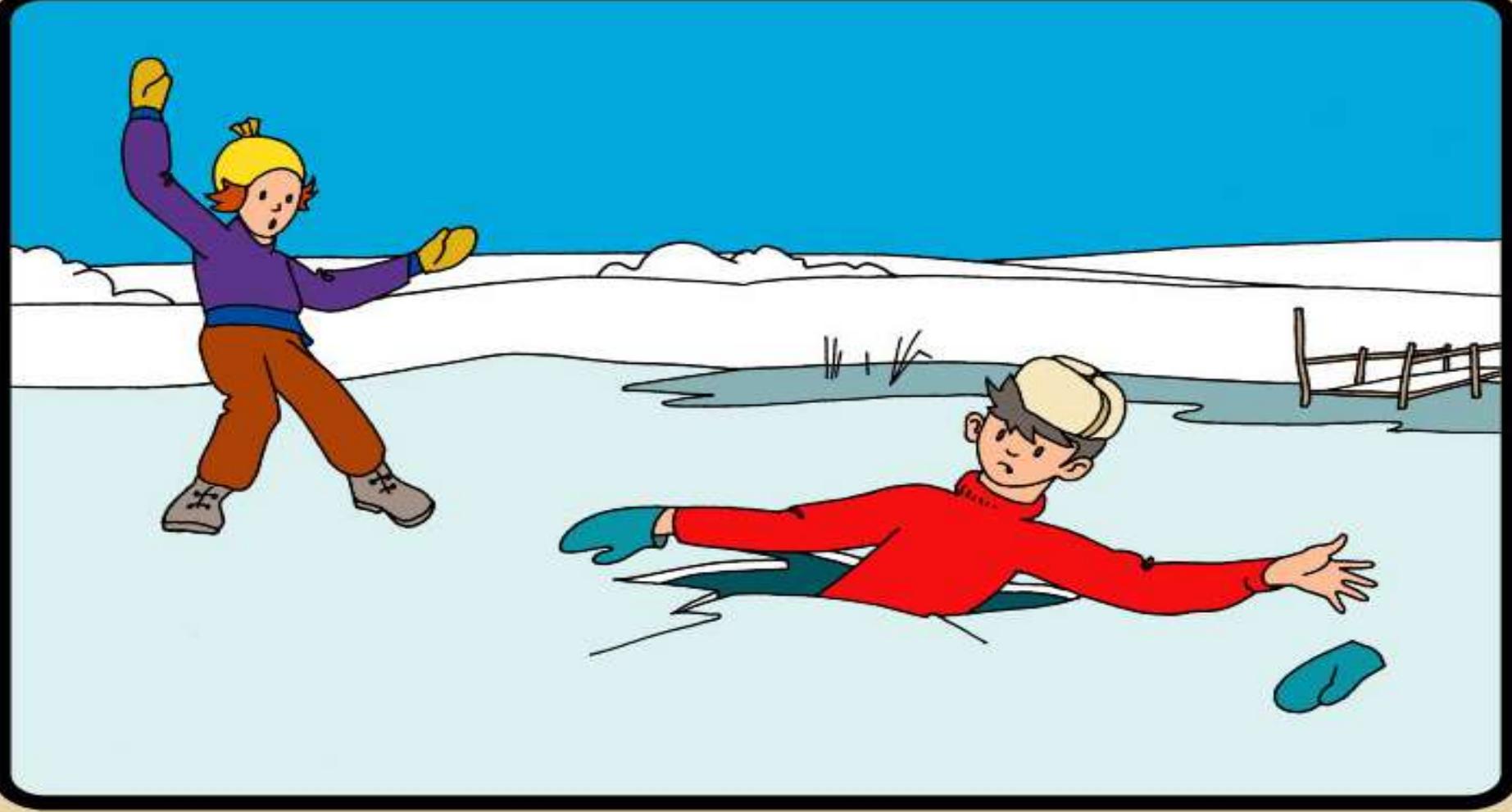
Назар аударыңыз!

Егер аяқ астынан мұз жарылып, сынықтар пайда болса, қорықпаңыз және қауіптен қашпаңыз!

Мұз үстіне етпетінен жатып, қауіпсіз жерге қарай жылжыңыз!

Абай болыңыз!
Мынадай жерлерде тіпті қатты аяздан соң да мұздың
қату деңгейі төмен болады.

Қауіп туған жағдайда қорқып, айғай салмаңыз!
Бар күшінізді сақтап
мұзға қарай қолыңызды барынша серменіз!

О,
Құтқару кезінде тезірек, тиянақты , абай болыңыз!

Мұзда өзін-өзі ұстau қағида

- Мұздың үстімен топтасып жүргенде, бір-біріңнен **5-6** метр алшақ жүрген жөн.

Бірінші жаяу жүргенге бейімдеп, құтқаратын заттарды кигізіп, (мысалы құтқару кеудешесі) ең жеңіл адамды жіберу керек

- Тыйым салынған жерлерден, су қоймаларындағы мұздан өтуге болмайды.
- Мұзды аяғынызben жармаңыз.
- Мұздағы тесіктерге, жарықтарға, ойықтарға жақын келменіз.
- Мұздың бөлек бөлігінде топталып тұрма.
- Шанамен, шаңғымен тік жар жағадан жұқа мұзға қарай сырғанамаңыз..

Көшедегі қауіпсіздік

**Ата-аналар балаларының қайда жүргенін
әр уақытта білуге тиіс және төмендегідей
кеңестерді естеріне салыңыздар;**

- 1. Кешке дейін аулада ойнама; қараңғыда
көшеде жалғыз жүрме;**
- 2. Көшеде бейтаныс адамдармен сөйлеспе;**
- 3. Бейтаныс ұлken адамдардың берген
тартуын алма.**

**Баланың интернеттегі қауіпсіздігін
қамтамасыз ету**

- 1. Балалардың ғаламтор бір-бірімен
сөйлескенде, әдеп сақтап, сыпайы болуын
талап етіңіз;**
- 2. Балаланың әлеуметтік сайттарында
арандатушы ақпарат, сурет, видео
салуына тыйым салыңыз;**
- 3. Өзі туралы ақпараттың, мәліметтің
құпия болуының маңызын түсіндіріңіз.**

**Жалғыз қалсанған
үйде,
Есікті ашпа бөтенге**